

Батыс Қазақстан облысы,
Тасқала ауданы,
Шежін ауылы

БИЗНЕС-ЖОСПАР ЖЫЛҚЫ ӨСІРУ

2020 ж.

Мазмұны

Түйіндеме.....	3
Кіріспе.....	11
1. Жоба тұжырымдамасы.....	12
2. Өнім сипаттамасы.....	13
3. Өндіріс бағдарламасы.....	14
4. Маркетинг жоспары.....	16
5. Техникалық жоспарлау.....	18
5.1 Технологиялық процесс.....	18
6. Жобаны іске асыру.....	18
6.1 Іске асыру жоспары.....	18
7. Қаржыландыру қажеттілігі.....	20
8. Жобаның тиімділігі.....	23
8.1 Cash-flow проекциясы.....	23
8.2 Пайда мен залалдарды есептеу.....	23
9. Әлеуметтік-экономикалық және экологиялық әсер.....	25
9.1 Жобаның әлеуметтік-экономикалық маңызы.....	25

Түйіндеме

Жоба тұжырымдамасы жылқы өсіру мен оның еті мен қымыз өндірісін қарастырады. Бизнесті Батыс қазақстан облысы Тасқала ауданы Шежін 2 ауылында орналастыру жоспарлануда. Өндіріс ҚР барлық тиісті нормалары мен талаптары бойынша жүзеге асырылады.

Қызметтің мақсаты-қатысушының материалдық әл-ауқатын жақсарту үшін табыс табу.

Жоба 12 800 000 теңге көлемінде қарыз қаражаты есебінен 28 бас жылқы сатып алуды, жем сатып алуды көздейді. жобаға қатысу 6 700 000 теңгені құрайды, олар айналым қаражатын толықтыруға (жем сатып алу) бағытталады.

Қаражатты пайдалану бағыты	Өлшем бірлігі, (дана, кг, бас және т. б.)	Саны	Бағасы	Сомасы барлығы (теңге)	Оның ішінде (теңге): қарыз есебінен/ өз есебінен. қаражат
2 жастан асқан биелер	басы	28	400000	11200000	Қарыз есебінен
Жем	тонна	10	80000	800000	Қарыз есебінен
2 жастан асқан биелер	басы	2	400000	800000	Қарыз есебінен
Жиыны			12 800 000		

Несиелеудің келесі шарттары қабылданды:

Кредит валютасы	Теңге
Жылдық пайыздық мөлшерлеме	6%
Мерзімі, ай	78
Пайыздарды және негізгі борышты төлеу	Негізгі қарыз - қалдық бойынша пайыздарды есептеу (аннуитеттік)
Пайыздарды өтеудің жеңілдікті кезеңі, ай	9
Негізгі қарызды өтеудің жеңілдікті кезеңі, ай	24
Негізгі борышты өтеу түрі	Аннуитеттік төлемдер

Жобаның 8 жылға арналған тиімділік көрсеткіштері.

Мал қозғалысының картасы

1 жылғы мал қозғалысы туралы есеп, жылқы

Жыныс-жас топтары	Жасы	Сату бағасы (тірі салмақ)	Мал басы жыл басындағы	Келу				Шығын				Соңындағы мал басы
				Төл	Аудару	Сатып алу	Жиыны	Сату (тірі)	Пало	Аудару	Жиыны	
Айғырлар-өндірушілер	2-ден жоғары	350000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2 жастан асқан биелер	1-ден жоғары	300000	0	0	0	2	2	0	0	0	0	2
Айғырлар	1-ден жоғары	250000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Бір жасқа дейінгі айғырлар	1-ге дейін	200000	0	1	0	0	1	0	0	0	0	1
Биелер	3-тен жоғары	400000	2	0	0	0	0	0	0	0	0	2
2 жастан асқан биелер	2-ден жоғары	350000	0	0	0	28	28	0	0	0	0	28
Бір жастан асқан биелер	1-ден жоғары	300000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Бие 1 жасқа дейін	1-ге дейін	250000	0	1	0	0	1	0	0	0	0	1
Жиыны			2	2	0	30	32	0	0	0	0	34

2 жылдағы мал қозғалысы туралы есеп, жылқы

Жыныс-жас топтары	Жасы	Сату бағасы (тірі салмақ)	Мал басы жыл басындағы	Келу				Шығын				Соңындағы мал басы
				Төл	Аудару	Сатып алу	Жиыны	Сату (тірі)	Пало	Аудару	Жиыны	

Айғырлар-өндірушілер	2-ден жоғары	350000	0	0	2	0	2	0	0	0	0	2
2 жастан асқан биелер	1-ден жоғары	300000	2	0	0	0	0	0	0	2	2	0
Бір жастан асқан айғырлар	1-ден жоғары	250000	0	0	1	0	1	0	0	0	0	1
Бір жасқа дейінгі айғырлар	1-ге дейін	200000	1	1	0	0	1	5	0	1	6	4
Биелер	3-тен жоғары	400000	2	0	28	0	28	0	0	0	0	30
2 жастан асқан биелер	2-ден жоғары	350000	28	0	0	0	0	0	0	28	28	0
Бір жастан асқан биелер	1-ден жоғары	300000	0	0	1	0	1	0	0	0	0	1
Бие 1 жасқа дейін	1-ге дейін	250000	1	1	0	0	1	0	0	1	1	1
Жиыны			34	2	32	0	34	5	0	32	37	31

3 жылдағы мал қозғалысы туралы есеп, жылқы

Жыныс-жастоптары	Жасы	Сату бағасы (тірі салмақ)	Мал басы жыл басындағы	Келу				Шығын				Соңындағы мал басы
				Төл	Аудару	Сатып алу	Жиыны	Сату (тірі)	Пало	Аудару	Жиыны	
Айғырлар-өндірушілер	2-ден жоғары	350000	2	0	0	0	0	0	0	0	0	2
2 жастан асқан биелер	1-ден жоғары	300000	0	0	1	0	1	5	0	0	5	4

Бір жастан асқан айғырлар	1-ден жоғары	250000	1	0	4	0	4	0	0	1	1	4
Бір жасқа дейінгі айғырлар	1-ге дейін	200000	4	15	0	0	15	5	4	4	5	6
Биелер	3-тен жоғары	400000	30	0	0	0	0	0	0	0	0	30
2 жастан асқан биелер	2-ден жоғары	350000	0	0	1	0	1	5	0	0	5	4
Бір жастан асқан биелер	1-ден жоғары	300000	1	0	1	0	1	0	0	1	1	1
Бие 1 жасқа дейін	1-ге дейін	250000	1	15	0	0	15	0	4	1	5	11
Жиыны			31	30	1	0	29	15	8	1	22	38

4 жылдағы мал қозғалысы туралы есеп, жылқы

Жыныс-жастоптары	Жасы	Сату бағасы (тірі салмақ)	Мал басы жыл басындағы	Келу				Шығын				Соңындағы мал басы
				Төл	Аудару	Сатып алу	Жиыны	Сату (тірі)	Пало	Аудару	Жиыны	
Айғырлар-өндірушілер	2-ден жоғары	350000	2	0	4	0	4	0	0	0	0	2
2 жастан асқан биелер	1-ден жоғары	300000	4	0	4	0	4	2	0	4	2	6
Бір жастан асқан айғырлар	1-ден жоғары	250000	4	0	6	0	6	2	0	4	2	4
Бір жасқа дейінгі	1-ге дейін	200000	6	15	0	0	15	5	4	6	15	6

айғырлар												
Биелер	3-тен жоғары	400000	30	0	4	0	4	0	0	0	0	26
2 жастан асқан биелер	2-ден жоғары	350000	4	0	1	0	1	3	0	4	1	2
Бір жастан асқан биелер	1-ден жоғары	300000	1	0	11	0	11	2	0	1	3	9
Бие 1 жасқа дейін	1-ге дейін	250000	11	15	0	0	15	2	4	11	17	9
Жиыны			38	30	6	0	36	16	8	6	30	44

5 жылдағы мал қозғалысы туралы есеп, жылқы

Жыныс-жас топтары	Жасы	Сату бағасы (тірі салмақ)	Мал басы жыл басындағы	Келу				Шығын				Соңындағы мал басы
				Төл	Аудару	Сағып алу	Жиыны	Сату (тірі)	Пало	Аудару	Жиыны	
Айғырлар-өндірушілер	2-ден жоғары	350000	2	0	6	0	6	0	0	0	0	8
Биелер 2 жаста	2-ден жоғары	300000										
Бір жастан асқан айғырлар бір жасқа дейінгі айғырлар	1-ден жоғары	250000		0	4	0	4	2	0			
Биелер	1-ден жоғары	250000	4	0	6	0	6	2	0	4	6	4
2 жастан асқан	1-ге дейін	200000	6	13	0	0	13	10	4	6	20	1

биелер												
Бір жастан асқан биелер	3-тен жоғары	400000	26	0	2	0	2	0	0	0	0	24
Бие 1 жасқа дейін	2-ден жоғары	350000	2	0	9	0	9	2	0	2	0	7
Айғырлар-өндірушілер	1-ден жоғары	300000	9	0	9	0	9	2	0	9	11	7
2 жастан асқан биелер	1-ге дейін	250000	9	13	0	0	13	2	4	9	15	7
Жиыны			44	26	20	0	46	20	8	20	48	42

6 жылдағы мал қозғалысы туралы есеп, жылқы

Жыныс-жас топтары	Жасы	Сату бағасы (тірі салмақ)	Мал басы жыл басындағы	Келу				Шығын				Соңындағы мал басы
				Төл	Аудару	Сағып алу	Жиыны	Са ту (тірі)	Пало	Аудару	Жиыны	
Айғырлар-өндірушілер	2-ден жоғары	350000	8	0	2	0	2	7	0	0	7	13
2 жастан асқан биелер	1-ден жоғары	300000	2	0	4	0	4	1	0	2	3	3
Бір жастан асқан айғырлар	1-ден жоғары	250000	4	0	1	0	1	1	0	4	5	2
Бір жасқа дейінгі айғырлар	1-ге дейін	200000										
2 жастан асқан биелер	2-ден жоғары	350000		1	0	0	2	15	3	1	1	6
Бір жастан	3-тен	400000										

асқан биелер	жоғары											
Бие 1 жасқа дейін	3-тен жоғары	400000	24	0	7	0	7	5	0	0	5	26
Айғырлар-өндірушілер	2-ден жоғары	350000	7	0	7	0	7	2	0	7	9	5
2 жастан асқан биелер	1-ден жоғары	300000	7	0	7	0	7	2	0	7	9	5
Бір жастан асқан айғырлар	1-ге дейін	250000	7	12	0	0	12	2	3	7	12	7
Жиыны			42	24	26	0	50	35	6	26	67	25

7 жылдағы мал қозғалысы туралы есеп, жылқы

Жыныс-жас топтары	Жасы	Сату бағасы (тірі салмақ)	Мал басы жыл басындағы	Келу				Шығын				Соңындағы мал басы
				Төл	Аудару	Сатып алу	Жиыны	Сату (тірі салмақ)	Пало	Аудару	Жиыны	
Айғырлар-өндірушілер	2-ден жоғары	350000	13	0	3	0	3	3	0	0	3	13
2 жастан асқан биелер	1-ден жоғары	300000	3	0	2	0	2	1	0	3	4	3
Бір жастан асқан айғырлар	1-ден жоғары	250000	2	0	6	0	6	0	0	2	2	6
Бір жасқа дейінгі айғырлар	1-ге дейін	200000	6	13	0	0	13	15	4	6	13	6
Биелер Биелер 2	3-тен жоғары	400000	26	0	5	0	5	2	0	0	2	29

жаста	ары												
Бір жастан асқан биелер	аға 2	350000	56	0	5	0	5	2	0	5	7	3	
Бие 1 жыл													
Айғырлар-өндірушілер	1-ден жоғары	300000	5	0	7	0	7	2	0	5	7	5	
2 жастан асқан биелер	1-ге дейін	250000	7	13	0	0	13	2	4	7	13	7	
Жиыны			25	26	12	0	38	27	8	12	47	16	

8 жылдағы мал қозғалысы туралы есеп, жылқы

Жын-жас топтары	Жасы	Сату бағасы (тірі салмақ)	Соңындағы мал басы	Келу				Шығын				Жыл соңындағы мал басы
				Төл	Аудару	Сатып алу	Жиыны	Сату (тірі салмақ)	Пало	Аудару	Жиыны	
Айғырлар-өндірушілер	2-ден жоғары	350000	13	0	3	0	3	3	0	0	3	19
2 жастан асқан биелер	1-ден жоғары	300000	3	0	6	0	6	0	0	3	3	6
Бір жастан асқан айғырлар	1-ден жоғары	250000	6	0	6	0	6	0	0	6	6	6
Бір жасқа дейінгі айғырлар	1-ге дейін	200000	6	14	0	0	14	15	4	6	13	5
2 жастан асқан биелер	3-тен жоғары	400000	29	0	3	0	3	4	0	0	4	28
Бір жастан асқан	2-ден жоғары	350000	3	0	5	0	5	2	0	3	5	3

биелер	ары											
Бір жастан асқан биелер	1-ден жоғары	300000	5	0	7	0	7	2	0	5	7	5
Бие 1 жасқа дейін												
Айғырлар-өндірушілер		250000	6	14	0	0	14	2	4	7	13	8
Жиыны			16	28	0	0	28	28	8	0	36	8

Кіріспе

Қымыз және жылқы еті өндірісін ұлғайту мәселесі-мал шаруашылығы саласындағы ең өзекті мәселелердің бірі. Қазіргі уақытта Қазақстанда ол негізінен мал өсіру есебінен шешілуде.

Мамандандырылған ет тұқымдарының жануарлары жоғары ет өнімділігімен және жылқы етінің сапасымен ерекшеленеді, ал қымыз 150 жылдан астам уақыт бойы диеталық және емдік сусын ретінде белгілі.

Етті мал санын қалпына келтіру және одан әрі ұлғайту фермерлік шаруашылықтарды дамытуға, оларды ірілендіруге, мамандандыруға, нақты табиғи, экономикалық жағдайларға және нарықтық конъюнктураға байланысты мал басын ұтымды шоғырландыруға бағытталған. Дәл осындай фермаларда Жем дайындаудан, жас малды өсіру мен өсіруден, оны өсіру мен

бордақылаудан бастап сатуға дейін жылқы етін өндірудің қарқынды технологияларын тиімді пайдалануға болады.

Ауыл шаруашылығы құрылымдарын ірілендіру кезінде жаңа тұяқты тұқымдарды құруға етті малды кең көлемде өсіру кезінде таза тұқымды өсіру арқылы да, сүт және сүт-ет бағытындағы төмен өнімді биелерді етті тұқымды айғырлармен будандастыру негізінде де қол жеткізуге болады.

1. Жоба тұжырымдамасы

Жоба тұжырымдамасы жылқы өсіру мен оның еті мен қымыз өндірісін қарастырады.

Қызметтің мақсаты-қатысушының материалдық әл-ауқатын жақсарту үшін табыс табу.

Жоба 12 800 000 теңге көлемінде қарыз қаражаты есебінен 28 бас жылқы сатып алуды, жем сатып алуды көздейді. жобаға қатысу 6 700 000 теңгені құрайды, олар айналым қаражатын толықтыруға (жем сатып алу) бағытталады.

Жоспарланған мақсатты топ қызметтерді тұтынушылар-облыс және жақын аудандар тұрғындары болып табылады.

Өнімнің артықшылықтары:

- жоғары технологиялық және заманауи жабдықтарды пайдалану;
- жоғары сапа;
- төмен бағалар.

Бұл бизнес-жоспар іс-әрекетті басқарудың соңғы нұсқасы емес, тек осындай бизнес-идеяны дамытудың әлеуетті мүмкіндігін көрсетеді. Сондықтан, осы жобаны іске асыру кезінде жобаның бастапқы болжамдарын өзгертуге болады. Жоспарланған кәсіпорынның бәсекелестік артықшылықтарын, сондай-ақ сатып алынған жабдықтың ерекшеліктерін толығырақ ашу керек.

2. Өнім сипаттамасы

Ет халықтың ең толық және кең таралған тағамдарына жатады. Еттің тағамдық және биологиялық құндылығы бай химиялық құраммен қамтамасыз етіледі, әсіресе оның ақуыз бөлігі. Ол жоғары сіңімділігі мен қоректілігімен ерекшеленеді. Аспаздық өңдеуге оңай ұшырайды. Ет жеуге болмайды, одан көптеген тағамдарды дайындауға болады, бұл тағамды айтарлықтай әртараптандыруға мүмкіндік береді.

Жылқы еті-ең таза, майсыз, жоғары калориялы және пайдалы ет. Дегенмен, оны дайындау көп күш-жігерді қажет етеді. Етті алдын-ала ысталған, тұздалған немесе кептірілген, содан кейін бірнеше сағат бойы қайнату ұсынылады. Процесс көп уақытты қажет етеді, бірақ ештеңемен салыстыруға болмайды, күш-жігерді ақтайды.

Ең оңай сіңетін өнім

Жылқы етінің құрамына дәрумендер (А, Е, К, в топтары), ақуыздар, майлар, органикалық қышқылдар, пуриндер, минералды элементтер кіреді. Ақуыз мөлшері бойынша (25%) жылқы еті рекордшы, ал май мөлшері бойынша (5%) басқа ет түрлерінен төмен. Сонымен қатар, жылқы майы оның қасиеттері бойынша өсімдікке ұқсас. Гипоаллергенділіктің, майдың төмендеуінің және аминқышқылдарының құрамы бойынша өте жақсы теңдестірілген ақуыздың болуына байланысты адам үшін жылқы етінің пайдасы баға жетпес. Бұл ең оңай сіңетін ет өнімі. Адам ағзасын қорыту үшін бірнеше сағат жеткілікті. Еттің басқа түрлері, соның ішінде сиыр еті, асқазанда бірнеше күн қалуы мүмкін.

Жылқы еті не үшін пайдалы?

Жылқы етінің адам ағзасына үлкен пайдасы оның құрамын анықтайды:

- В дәрумендері метаболизмді реттейді, жүйке қызметін жақсартады;

- Е дәрумені қартаю процесін баяулатуға және қатерлі ісіктердің пайда болуына жол бермейтін бос радикалдарды бейтараптандырады;
 - К дәрумені, мыс және темір эритроциттердің синтезіне қатысады, гемоглобин концентрациясын арттырады, анемияның алдын алады;
 - А дәрумені, кальций және фосфор сүйектерді нығайтады, бұл сыну қаупін айтарлықтай төмендетеді;
 - калий мен магний жүрек жұмысына жағымды әсер етеді.
- Тұрақты пайдалану кезінде жылқы еті белгілі бір пайда әкеледі:
- иммунитетті күшейтеді-дене вирустық және бактериялық инфекцияларға төтеп бере алады;
 - қан тамырларының қабырғаларына күш береді;
 - қан айналымын жылдамдатады;
 - қан айналымын және гемопоэз процестерін белсендіреді;
 - холестеринді төмендетеді және атеросклеротикалық бляшкалар мен қан ұйығыштарының пайда болуына жол бермейді;
 - ішек моторикасын ынталандырады;
 - ас қорытуды жақсартады;
 - ішек микрофлорасын тұрақтандырады;
 - организмнен ашылмаған тағамды шығаруды тездетеді;
 - ішектерді токсиндер мен токсиндерден тазартады;
 - ақыл-ой қызметін жақсартады;
 - энергиямен толтырады;
 - күш пен қуат береді;
 - гинекологиялық проблемаларды (ұйқысыздық, ұйықтап қалу қиындықтары, үзіліссіз алаңдаушылық ұйқысы);
 - радиациялық әсерді бейтараптандырады;
 - бұлшықеттегі дистрофиялық бұзылулардың алдын алады.

Жылқы етінің адамға және сыртқы келбетке пайдасы көрінеді-тырнақтар мен шаштың жағдайы жақсарады, тері серпімділікке, серпімділікке және табиғи түске ие болады.

Жоба бойынша жалпы инвестициялық шығындар мыналарды қамтиды:

3. Өндіріс бағдарламасы

Қазақ және якут жылқыларының еті жоғары калориялы және мәрмәр, ерекше дәмдік қасиеттерімен ерекшеленеді. Якут және қазақ тұқымдарының құлындарының салмағы 5,5—6 айлық жаста 170-190 килограмды немесе ересек биелер салмағының орташа 44 пайызын құрайды.

Әсіресе, бұл тұқымдардың жылқылары жоғары ет өнімділігіне ие, жергілікті табиғи жағдайларға жақсы бейімделген — тебеневка. Ауыр салмақты тұқымдары бар джабе түріндегі жергілікті қазақ жылқыларын кесіп өтуден алынған құлындарды өсіру және бордақылау кезінде жақсы нәтижелер алуға болады. Ауыр салмақты-қазақ будандарының өсу энергиясы жоғары, жемшөпті аспен жақсы төлейді. Бордақылау кезеңінде (50-60 күн)

мұндай құлындардың орташа тәуліктік салмағы 1 килограмнан асады. Адай типті жылқылар мен Кушум асыл тұқымды топтары да жақсы бордақылау қасиеттеріне ие.

Жылқы етіндегі майдың мөлшері жасына қарай өзгереді. Алты айлық джабе тәрізді құлынның ұшасында 2,64 пайыз, 1,5 жастағы-3,60, 2 жастағы — 4,85, 2,5 жастағы-6,1 пайызға дейін, 3 жастағы-ұша салмағының 10,1 пайызы бар, өйткені ұлттық аспаздық өнімдерді (қазы, карта, жал, жая, шужук) майсыз еттен дайындау мүмкін емес, республикада майлы жылқы етіне сұраныс артып келеді. Жылқы еті орташа майлылықтан 21-44, орташа майлылықтың 1 пайызына қымбат. Орташа қоңдылықтан жоғары жылқы етіне тұтас майлы қабат түрі бар ұша жатады, ал ақ сызықтың жанындағы кесікте — қалыңдығы 15 миллиметрден кем емес. 30 айлық жастағы джабе түріндегі жылқылардың ұшасында қазы майының қалыңдығы стандарт талаптарынан асып түседі, байырғы типтегі иленген жас жануарлардың ұшасында қажетті май мөлшері тек 36 айға дейін жиналады, ал ат үстінде-3,5 жасқа жетпейді.

Жылқы үшін ең жақсы дөрекі тағам – шабындық шөп, дала және егілген шөптерден – дәнді немесе дәнді-бұршақты. Қойылтылған жемнен жылқыларға сұлы, жүгері, арпа, қара бидай, кебек, торт беруге болады. Тегістелген сұлы-жылқы рационындағы ең жақсы концентрацияланған тағам. Бұршақ шөпі ақуыз концентрацияланған жеммен (Күнжара, шрот, бұршақ), жүгері мен арпамен бірге жылқы рационындағы сұлы толығымен ауыстырылуы мүмкін. Қара бидайды ересек жылқыларға ұсақталған түрінде және сабан кесуімен немесе жақсы целлюлозамен бірге беруге болады. Жылқы үшін жақсы тамақ-қызылша - қант сірнесі.

Жылқыларға арналған шырындардан қызыл сәбіз каротин, қызылша, картоп, жүгері сүрлемінің көзі ретінде керемет тағам болып саналады. Бордақылау кезінде жылқыларға күнделікті коттеджді 30-50 кг-ға дейін жеткізіп, көп мөлшерде шырынды жем беруге болады.

Жаз мезгілінде жылқыларды "аяқ астынан" жайылымға, ал ат қорада-бір басына 20-30 килограмм шабылған шөппен бағады. Жылқыларды күніне ірі қара малға қарағанда жиі тамақтандыру керек - кем дегенде 3-4 рет. Бұл олардың ас қорыту ерекшеліктеріне байланысты.

Жылқылар мен жылқылар жақсы тамақтанады. 1,5 жастан 2,5 жасқа дейінгі жылқыларды өсіру әсіресе тиімді. Ең қарқынды серуендеу мамыр-маусым айларында өтеді. Осы кезеңде жылқының орташа тәуліктік салмағы 1,5-2 килограмды құрайды. Қой төлінің салмағы 3 пайызға дейін ет — қаздың құнды сорттарына келеді. Ең арзан жылқы 8 айға дейін құлындарды өсіру арқылы алынады. Осы жасқа қарай қазақ және Дон жылқыларын кесіп өту кезінде алынған будандардың салмағы 300 килограмға жетеді, ет нәзік және майсыз болады. Майлы ет алу үшін жылқылар 2,5 жылға дейін өсіріледі.

Ересек жылқылар 2,5—3 айда, ал 2-3 жастағы жас жануарлар 4-5 айда немесе қорада бордақыланған кезде жақсы сойысқа жетеді және 50-58 пайыз союмен жақсы ет береді.

Турақты кезең, жылына күндер

Категория	Орталыққа қатысты баға коэффициенті			
	Шығыс	Оңтүстік	Батыс	Солтүстік
Турақты кезең, жылына күндер	30	30	30	30

Аймаққа байланған базалық жем бағасының коэффициенті

Шығыс	5	Базалық бағалар	Аймаққа байланған базалық жем бағасының коэффициенті				
			орталығы	Солтүстік	Оңтүстік	Батыс	Шығыс
1 кг азықтың бағасы, тг / кг	Категория						
	Шөп	150	100%	100%	100%	100%	100%
	Қойылтылған Жем	200	100%	100%	100%	100%	100%

Аймаққа байланысты негізгі азық бағалары

	Шама = (аймаққа байланған базалық бағаның коэффициенті) * (рациондағы салмақтық позиция үшін аралық коэф-т)				
	орталығы	Солтүстік	Оңтүстік	Батыс	Шығыс
Шөп	150	150	150	150	150
Қойылтылған Жем	200	200	200	200	200

1 бас Жемге қажеттілік және шығындар

Категория	Тәуліктік қажеттілік, кг	Аймақ	Өңірге байланыстыра отырып, тәуліктік шығыстар бойынша жоба тг.: Құны = бағасы * салмағы * Коэф-т	Өңірге байланыстыра отырып, тәуліктік шығыстар бойынша жоба тг.: Құны = бағасы * салмағы * Коэф-т
Шөп	15	Шығыс	2250	742500
Қойылтылған Жем	3		600	198000
Жиыны	18		2850	940500

Өнімнің жоспарланған бағасы

Қымыз	тг./л.	1000
Жылқы еті	тг./ кг.	1700

Сүт және сүт бөлу процесі (лактация) туылған сәттен басталады және әр түрлі жануарларда әр түрлі ұзақтығы бар. Сауылған жануарларда бұл кезең сауын алмайтындарға қарағанда ұзағырақ (ұрпақтарды тамақтандыру кезені).

Төлден тоқтағанға дейінгі кезең сүт бөлінісі лактация деп аталады. Орташа алғанда, бие лактациясының ұзақтығы жылына 270 күнді құрайды. Құрғақ кезең орташа есеппен 90 күнге созылады, іске қосылудан келесі төлге дейін.

Сату бағдарламасын есептеу кезінде инфляция ескерілмеді, өйткені инфляцияға байланысты бағаның өсуі кәсіпорынның сату бағасының өсуіне пропорционалды түрде әсер етеді.

4. Маркетинг жоспары

Өндірілетін өнімді сатуды келесі бағыттар бойынша жүзеге асыру жоспарлануда:

1. Өнімдерді сауда орындарында, атап айтқанда "ет нарығында" сату»;
2. Тіркелген жері бойынша елді мекенде ет сату;
3. Қайта сатып алушы ұйымдарға өндірілген өнімді ұсақ көтерме саудада сату;
4. Көрші елді мекендерде көшпелі сауда (машинадан) нысанындағы өнімдерді сату.

Өнімді сату бағасы бойынша жүзеге асырылады:

- Жылқы еті, кг: 1700 теңге./ кг;
- Қымыз, л: 1000 теңге / л

Мал шаруашылығының бағасына келесі негізгі факторлар әсер етеді: циклдік, ет өндіру мен тұтынудың маусымдылығы, ауа-райы жағдайлары, аурулар, алмастырғыш өнімдерді тұтыну, халықтың табысы, энергия бағасының бағасы, мемлекеттік реттеу.

Әлеуетті өткізуді талдау

№	Өнім атауы	Сату құны Өнімнің бір бірлігі үшін теңге	Ықтимал тарату арналары	Орналасқан орны өндірілетін өнім	Техникал ық өнімге қойылаты н талаптар	Өнімнің әлеуетті тұтынушыларының саны (мақсатты аудитория)
1	Қымыз	1000 тг	Арман дүкені	БҚО Тасқала ауданында	1 литрлік арнайы ыдыс	Әлеуетті тұтынушылар- бұл барлық жастағы аудан тұрғындары, аудан халқы 7000 адамды құрайды
2	Жылқы еті	1700 тг	Баян дүкені	БҚО Тасқала ауданында	Арнайы таразылар арқылы 200 кг	Әлеуетті тұтынушылар- бұл 6 жастан бастап аудан тұрғындары, олардың саны 10000 адамды құрайды

Тұтынушылардың сатып алу қабілеті

1 әлеуетті сатып алушының орташа айлық табысы	1 әлеуетті тұтынушының орташа айлық табысы 186 857 теңгені құрайды.
1 әлеуетті тұтынушыға арналған өнімді тұтынудың жылдық нормасы	1 әлеуетті тұтынушы өнімді айына 20 рет, яғни жылына 140 рет, яғни 7 ай тұтынады

Шикізаттың болуы

№	Шикізатты сатып алудың мүмкін арналары	Сатушының орналасқан жері	Өнім өндіру үшін сатып алынатын шикізат түрлері	Теңгемен бағасы және сатып алынатын шикізат көлемі	Сатып алынатын шикізаттың жалпы көлемі
1	Тасқала ауданындағы ферма	БҚО, Тасқала ауданы	жем	80000 тг	10 тонна

Әлеуетті бәсекелестерді талдау

Әлеуетті бәсекелестер	Бәсекелестердің сатылатын өнімінің түрі	Бәсекелестің орналасқан жері	Сату бағасы өнім/қызмет бірлігі үшін теңге	Айына өндіріс көлемі
Көшалиев Қазбек	Қымыз	БҚО, Тасқала ауданы	1000 тг	500 литр
Бәсекелестер туралы қосымша ақпарат			қымыз өндіру әлдеқайда аз	

Бәсекелестік артықшылық және жылжыту жолдары

Бизнестің бәсекелестік артықшылығы және өнімді жылжыту жолдары	Өнімдер бәсекелестің өніміне қарағанда сыналды (ветеринариялық тексеру бар), әрқашан нарықта, бағасы бәсекелестерге қарағанда төмен.
---	--

5. Техникалық жоспарлау

5.1 Технологиялық процесс

Жобада басқа ұйымдардан жылқы сатып алу, одан әрі шаруашылықта мал басын өсіру және қымыз бен ет өнімдерін сату көзделеді.

Біздің шаруашылығымыздың қызметі 3 кезеңге бөлінеді:

1. жануарларды сатып алу;
2. жылқы басына күтім жасау;
3. алынған өнім-қымыз және ет сату.

Жануарларды өсіру үшін біздің климатымызға бейімделген жергілікті тұқымды жылқылар сатып алынады. Бұл тұқым жылу мен суыққа төзімділікпен ерекшеленеді және оның өнімділігі өте жоғары. Жылқының орташа бағасы 300 000 теңгені құрайды.

1 бас жылқы өсіру және ұстау үшін айына орта есеппен 430 кг жем қажет. Күніне бір ересек жылқы 7,5 кг жейді. шөп.

6. Жобаны іске асыру

6.1 Іске асыру жоспары

Жобаны іске асыру кезеңінде ақша қаражатының қозғалысын болжамды есептеу

	1 жыл	2 жыл	3 жыл	4 жыл	5 жыл	6 жыл	7 жыл	8 жыл
Ақшалай қаражат кезеңнің басынан	12800 000	94485 76	30688 963	56968 426	854066 55	111905 382	122524 592	130017 793
Жылқы сату	0	10000 00	42500 00	42500 00	490000 0	980000 0	695000 0	745000 0
Қымыз сату	10200 000	93000 00	11400 000	13200 000	126000 00	750000 0	480000 0	240000 0
Отбасылық табыс	16000 00	48000 00	48000 00	48000 00	480000 0	480000 0	480000 0	800000
Операциялық қызметтен барлық ағындар	11800 000	15100 000	20450 000	22250 000	223000 00	221000 00	165500 00	106500 00
Еңбекақы төлеу қоры	30000 00	30000 00	30000 00	30000 00	300000 0	300000 0	300000 0	300000 0
Ветеренария	56667	15500 0	19000 0	22000 0	210000	125000	80000	6667
Мал жаюға арналған шығыстар	34	31	38	44	42	25	16	8
Азық сатып алу (1 жыл, кредит есебінен сатып алу)	31977 000	29155 500	35739 000	41382 000	395010 00	235125 00	150480 00	752400 0
Отбасылық шығындар	20000 00	60000 00	60000 00	60000 00	600000 0	600000 0	600000 0	100000 0
Операциялық қызметтен барлық ағындар	34048 57	35346 23	41964 73	47637 74	457467 4	296732 2	211637 1	855150 0
Операциялық қызметтен барлық ағындар	22248 57	20246 23	21514 73	25387 74	234467 4	757322	461371	209850 0
Инвестициялық қызметтен келген барлық ағын	0	0	0	0	0	0	0	0
Жылқы сату	11200 000	0	0	0	0	0	0	0

Жем	80000 0	0	0	0	0	0	0	0
Жылқы сату	80000 0	0	0	0	0	0	0	0
Барлығы инвестициялардан кету қызмет	12800 000	0	0	0	0	0	0	0
Барлығы инвестициялардан кету қызмет	12800 000	0	0	0	0	0	0	0
Инвестицияларға кредит алу	12800 000	0	0	0	0	0	0	0
Қаржылық қызметтен түсетін барлық ағым	12800 000	0	0	0	0	0	0	0
Сыйақы төлеу	0	99415 6	57593 9	46448 4	346155	220528	87152	988
Негізгі борыш	0	0	41887 86	19185 01	203683 0	216245 7	229583 3	197594
Салықтар	48450 0	48450 0	48450 0	82050 0	820500	820500	820500	820500
Қаржылық қызметтен түсетін барлық ағым	0	99415 6	47647 25	30504 85	305198 5	304598 5	287948 5	518082
Операциялық қызметтен барлық ағындар	12800 000	99415 6	47647 25	30504 85	305198 5	304598 5	287948 5	518082
Кезең ішіндегі өзгерістер	22248 576	21240 387	26279 463	28438 229	264987 27	106192 10	749320 1	158041 8
Соңғы қолма-қол ақша	94485 76	30688 963	56968 426	85406 655	111905 382	122524 592	130017 793	128437 375

Ақша қаражаттарының болжамды қозғалысын есептеу кезінде ақша ағындарының карталары, сондай-ақ өндірістік және қаржылық көрсеткіштердің негізгі мәндерінің мәні негізге алынады.

7. Қаржыландыру қажеттілігі

Жоба бойынша жалпы инвестициялық шығындар мыналарды қамтиды:

Жобаның инвестициясы, мың тг.

Шығыстар, мың тг.	2020
--------------------------	-------------

Негізгі капиталға инвестициялар	12 800 000
Айналым капиталы	0
Барлығы	12 800 000

Қарыздар түріндегі түсімдер (KZT)

Атауы	Күні	Сомасы (KZT)	Мерзімі	Ставка %
Несие	01.2020	12 800 000	78 ай	6

Кредит сомасы	12 800 000
Пайыздық мөлшерлеме	6,00%
Кредит мерзімі (ай Саны)	78
НҚ бойынша жеңілдікті кезең	-
Кредит берілген күн	01.01.2020
Кредитті өтеу күні	01.12.2026
Графикті есептеу түрі	аннуитет

N төлем	Өтеу күні	Кезең басындағы кредит сомасы	Негізгі борыш	Пайыздар	Кезең үшін төлем	Кезең соңындағы кредит сомасы
1	01.07.2020	12 800 000	134 582	64 000	198 582	12 665 418
2	01.08.2020	12 665 417	135 254	63 327	198 582	12 530 163
3	01.09.2020	12 530 162	135 934	62 650	198 582	12 394 228
4	01.10.2020	12 394 231	136 615	61 971	198 582	12 257 616
5	01.11.2020	12 257 620	137 293	61 288	198 582	12 120 327
6	01.12.2020	12 120 326	137 980	60 601	198 582	11 982 346
7	01.01.2021	11 982 346	138 670	59 911	198 582	11 843 676
8	01.02.2021	11 843 675	139 363	59 218	198 582	11 704 312
9	01.03.2021	11 704 312	140 060	58 521	198 582	11 564 252
10	01.04.2021	11 564 251	140 760	57 821	198 582	11 423 491
11	01.05.2021	11 423 490	141 464	57 117	198 582	11 282 026
12	01.06.2021	11 282 026	142 171	56 410	198 582	11 139 855
13	01.07.2021	11 139 854	142 882	55 699	198 582	10 996 972
14	01.08.2021	10 996 971	143 597	54 984	198 582	10 853 374
15	01.09.2021	10 853 374	144 315	54 266	198 582	10 709 059
16	01.10.2021	10 709 059	145 036	53 545	198 582	10 564 023
17	01.11.2021	10 564 022	145 761	52 820	198 582	10 418 261
18	01.12.2021	10 418 260	146 490	52 091	198 582	10 271 770
19	01.01.2022	10 271 769	147 226	51 358	198 582	10 124 543
20	01.02.2022	10 124 546	147 959	50 622	198 582	9 976 587
21	01.03.2022	9 976 586	148 699	49 882	198 582	9 827 887
22	01.04.2022	9 827 887	149 442	49 139	198 582	9 678 445
23	01.05.2022	9 678 445	150 189	48 392	198 582	9 528 256
24	01.06.2022	9 528 255	150 940	47 641	198 582	9 377 315

25	01.07.2022	9 377 314	151 695	46 886	198 582	9 225 619
26	01.08.2022	9 225 619	152 453	46 128	198 582	9 073 166
27	01.09.2022	9 073 165	153 219	45 365	198 582	8 919 946
28	01.10.2022	8 919 948	153 989	44 599	198 582	8 765 959
29	01.11.2022	8 765 966	154 752	43 829	198 582	8 611 214
30	01.12.2022	8 611 214	155 529	43 056	198 582	8 455 685
31	01.01.2023	8 455 688	156 309	42 278	198 582	8 299 379
32	01.02.2023	8 299 384	157 089	41 496	198 582	8 142 295
33	01.03.2023	8 142 299	157 872	40 711	198 582	7 984 427
34	01.04.2023	7 984 428	158 654	39 922	198 582	7 825 774
35	01.05.2023	7 825 768	159 453	39 128	198 582	7 666 315
36	01.06.2023	7 666 315	160 250	38 331	198 582	7 506 065
37	01.07.2023	7 506 065	161 051	37 530	198 582	7 345 014
38	01.08.2023	7 345 013	161 857	36 725	198 582	7 183 156
39	01.09.2023	7 183 156	162 666	35 915	198 582	7 020 490
40	01.10.2023	7 020 490	163 479	35 102	198 582	6 857 011
41	01.11.2023	6 857 010	164 297	34 285	198 582	6 692 713
42	01.12.2023	6 692 713	165 118	33 463	198 582	6 527 595
43	01.01.2024	6 527 594	165 944	32 637	198 582	6 361 650
44	01.02.2024	6 361 650	166 773	31 808	198 582	6 194 877
45	01.03.2024	6 194 876	167 607	30 974	198 582	6 027 269
46	01.04.2024	6 027 269	168 446	30 136	198 582	5 858 823
47	01.05.2024	5 858 823	169 287	29 294	198 582	5 689 536
48	01.06.2024	5 689 535	170 134	28 447	198 582	5 519 401
49	01.07.2024	5 519 401	170 985	27 597	198 582	5 348 416
50	01.08.2024	5 348 416	171 840	26 742	198 582	5 176 576
51	01.09.2024	5 176 576	172 699	25 882	198 582	5 003 877
52	01.10.2024	5 003 876	173 562	25 019	198 582	4 830 314
53	01.11.2024	4 830 314	174 430	24 151	198 582	4 655 884
54	01.12.2024	4 655 883	175 302	23 279	198 582	4 480 581
55	01.01.2025	4 480 580	176 179	22 402	198 582	4 304 401
56	01.02.2025	4 304 401	177 061	21 527	198 582	4 127 340
57	01.03.2025	4 127 341	177 945	20 636	198 582	3 949 396
58	01.04.2025	3 949 396	178 836	19 746	198 582	3 770 560
59	01.05.2025	3 770 561	179 729	18 852	198 582	3 590 832
60	01.06.2025	3 590 831	180 627	17 954	198 582	3 410 204
61	01.07.2025	3 410 204	181 531	17 051	198 582	3 228 673
62	01.08.2025	3 228 672	182 437	16 143	198 582	3 046 235
63	01.09.2025	3 046 234	183 350	15 231	198 582	2 862 884
64	01.10.2025	2 862 883	184 267	14 314	198 582	2 678 616
65	01.11.2025	2 678 615	185 189	13 393	198 582	2 493 426
66	01.12.2025	2 493 426	186 114	12 467	198 582	2 307 312
67	01.01.2026	2 307 311	187 046	11 536	198 582	2 120 265
68	01.02.2026	2 120 266	187 981	10 601	198 582	1 932 285
69	01.03.2026	1 932 285	188 920	9 661	198 582	1 743 365
70	01.04.2026	1 743 364	189 865	8 716	198 582	1 553 499
71	01.05.2026	1 553 499	190 814	7 797	198 582	1 362 685
72	01.06.2026	1 362 684	191 768	6 813	198 582	1 170 916

73	01.07.2026	1 170 916	192 728	5 854	198 582	978 188
74	01.08.2026	978 188	193 691	4 890	198 582	784 497
75	01.09.2026	784 497	194 660	3 922	198 582	589 837
76	01.10.2026	589 838	195 633	2 949	198 582	394 205
77	01.11.2026	394 205	196 612	1 971	198 582	197 593
78	01.12.2026	197 594	197 594	987	198 582	0
Жиыны					15 489 402	

Жобаны қаржыландыруды жоба бастамашысының өз қаражаты есебінен де, қарыз капиталы есебінен де жүзеге асыру жоспарланып отыр.

2020 жылға арналған қаржыландыру бағдарламасы, мың теңге,

Қаржыландыру көзі, мың теңге,	Сомасы	Үлесі
Қарыз қаражаты	12 800 000	100%
Барлығы	12 800 000	100%

Несиелеудің келесі шарттары қабылданды:

Кредит валютасы	Теңге
Жылдық пайыздық мөлшерлеме	6%
Өтеу мерзімі, ай	78
Пайыздарды және негізгі борышты төлеу	Негізгі қарыз - қалдық бойынша пайыздарды есептеу (аннуитеттік)
Пайыздарды өтеудің жеңілдікті кезеңі, ай,	9
Негізгі борышты өтеудің жеңілдікті кезеңі, ай,	24
Негізгі борышты өтеу түрі	Аннуитеттік төлемдер

8. Жобаның тиімділігі

8.1 Cash-flow проекциясы

Cash-flow проекциясы нақты ақша ағындарын, яғни қолма-қол ақша ағындарын (нақты ақша ағындары) және төлемдерді (нақты ақшаның кетуі) көрсетеді, есеп 3 бөліктен тұрады:

- операциялық қызмет-негізгі қызмет түрі, сондай-ақ компанияның ақша қаражатының түсуі мен жұмсалуды тудыратын өзге де қызмет;

- инвестициялық қызмет-айналымдағы активтерден (негізгі құралдар, материалдық емес активтер) және өзге де инвестициялардан тыс сатып алуға, құруға және сатуға байланысты қызмет түрі;

- қаржылық қызмет-бұл компанияның капиталы мен қарыз қаражаттарының мөлшері мен құрамындағы өзгерістерге әкелетін қызмет түрі, әдетте, мұндай қызмет операциялық және инвестициялық қызметті қаржыландыру үшін қажетті несиелер мен қарыздарды тартумен және қайтарумен байланысты,

- ақша ағындарын талдау оның жоба жылдарындағы оң динамикасын көрсетеді.

Таза дисконтталған кіріс (NPV) және кірістілік индексі (PI)

Таза дисконтталған табыс (NPV)	19 962 551
Пайдалылық индексі (PI)	2,56%

8.2 Пайда мен залалдарды есептеу

Табыстылық көрсеткіштері кестеде көрсетілген

Жылдық пайда (8 жыл),мың теңге,	2002012
Пайдалылық	20,3%

Пайда мен залал туралы болжамды есеп

	1 жыл	2 жыл	3 жыл	4 жыл	5 жыл	6 жыл	7 жыл	8 жыл
Түсім	102000 00	103000 00	156500 00	174500 00	175000 00	173000 00	117500 00	98500 00
Жылқы сату	0	100000 0	425000 0	425000 0	490000 0	980000 0	695000 0	74500 00
Қымыз сату	102000 00	930000 0	114000 00	132000 00	126000 00	750000 0	480000 0	24000 00
Өзіндік құны	320485 76	293462 31	359647 38	416377 44	397467 42	236732 25	151637 16	75515 00
Еңбекақы төлеу қоры	300000 0	300000 0	300000 0	300000 0	300000 0	300000 0	300000 0	30000 00
Ветеренария	1 жыл 56667	2 жыл 155000	3 жыл 190000	4 жыл 220000	5 жыл 210000	6 жыл 125000	7 жыл 80000	8 жыл 6667
Мал жаюға арналған шығыстар	34	31	38	44	42	25	16	8
Азық сатып алу (1 жыл, кредит есебінен сатып алу)	319770 00	291555 00	357390 00	413820 00	395010 00	235125 00	150480 00	75240 00
Жалпы пайда	218485 76	190462 31	203147 38	241877 44	222467 42	637322 5	341371 6	22985 00
Салықтар	484500	484500	484500	820500	820500	820500	820500	82050 0
Салық салынғаннан кейінгі пайда	218485 76	190462 31	203147 38	247112 44	227717 42	689222 5	376621 6	20030 00
Сыйақы төлеу	0	994156	575939	464484	346155	220528	87152	988
Таза пайда	218485 76	200403 87	208906 77	251757 28	231178 97	711275 3	385336 8	20020 12
Пайдалылық	21.2%	19.6%	13.5%	14.3%	13.1%	41.1%	32.8%	20.3%

Салықтар

Салықтар мен төлемдердің түрлері	1 жыл	2 жыл	3 жыл	4 жыл	5 жыл	6 жыл	7 жыл	8 жыл
ЖТС	0	0	0	168000	168000	168000	168000	168000
Әлеуметтік салық	0	0	0	168000	168000	168000	168000	168000
МЗЖ	300 00 0	300 00 0	300 00 0	300 00 0	300 00 0	300 00 0	300 00 0	300 00 0
ӘА	94500	94500	94500	94500	94500	94500	94500	94500
МӘМС рі	30000	30000	30000	30000	30000	30000	30000	30000
МӘМС аударымдары	60000	60000	60000	60000	60000	60000	60000	60000
Жиыны	484500	484500	484500	820500	820500	820500	820500	820500

Қызметкерлер жоспары

Лауазымы	Саны	Жалақы	Төлемдер
Қойшы	1	100 000 теңге	Ай сайын, барлық жоба
Сауыншы	2	75 000 теңге	Ай сайын, барлық жоба
Жиыны	3	250 000 теңге	

Жоба бойынша жалпы инвестициялық шығындар мыналарды қамтиды:

Шығыстар, мың,тг,	Дана	Саны	Баға	2020
Айғыр 1 жасқа дейін	бас	35	200000	7 000 000
Жылқы	бас	30	160000	4 800 000
Жем	тонна	14	50000	1 000 000
Барлығы				12 800 000

9. Әлеуметтік-экономикалық және экологиялық әсер

9.1 Жобаның әлеуметтік-экономикалық маңызы

Экономикалық тұрғыдан алғанда, жоба:

- жаңа 2 Жұмыс орнын құру, бұл қызметкерлерге тұрақты табыс алуға мүмкіндік береді;
- жергілікті бюджетке 1,2 млн. теңге салық және басқа да аударымдар түседі.